

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1. Tuotetunniste

Tuotteen ryhmittely : Seos
Kauppanimi : Hygreen HT10

1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

1.2.1. Merkitykselliset tunnistetut käytöt

Aineen/seoksen käyttö : Veden käsittelyyn tarkoitettu tuote

Otsikko	Käyttökuvaajat
Teollinen ja ammattimainen käyttö jäteveden käsittelyssä (Viite ES: Hygreen)	SU0, SU2a, SU2b, SU5, SU6b, SU23, PC20, PC21, PC37, PROC2, PROC3, PROC4, PROC5, PROC8a, PROC8b, PROC9, PROC19, ERC2, ERC4, ERC6b, ERC8a, ERC8b, ERC8d, ERC8e

Käytön kuvausten koko teksti: katso osa 16

1.2.2. Käytöt, joita ei suositella

Muita tietoja ei ole saatavissa

1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

DERYPOL, S.A HQ: C/Plató, n 6, Entlo, 5 08021 Barcelona (Spain) Tel. +34 93 238 9090	Manufacturing: C/Cal Gabatx, s/n 08520 Les Franqueses del Vallès (Spain) Tel. +34 93 8496188 regulatory@derypol.com
---	---

1.4. Häätöpuhelinnumero

Hätännumero : +34 93 849 6188
9:00-13:00 h 15:00-17:00 h (GMT + 1)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1. Aineen tai seoksen luokitus

Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP] mukaisesti/Seokset/Aineet: SDS EU > 2015: Asetuksen (EU) 2015/830, 2020/878 (REACH-asetuksen liite II) mukaisesti

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys, kategoria 2	H319
Ihon herkistyminen, kategoria 1	H317
Syöpää aiheuttavat vaikutukset, kategoria 1B	H350

H-lausekkeiden koko teksti: katso 16 artikla

Fysikaalis-kemialliset, terveyteen ja ympäristöön kohdistuvat haittavaikutukset

Muita tietoja ei ole saatavissa

2.2. Merkinnät

Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP] mukaisesti

Varoitusmerkit (CLP) :

GHS07

GHS08

Huomiosana (CLP) :

Vaara

Sisältää :

Formaldehyde

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

Vaaralausekkeet (CLP)	: H317 - Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion. H319 - Ärsyttää voimakkaasti silmiä. H350 - Saattaa aiheuttaa syöpää.
Turvalausekkeet (CLP)	: P201 - Lue erityisohjeet ennen käyttöä. P261 - Vältä sumun, suihkeen, kaasun, savun, höyryn hengittämistä. P280 - Käytä silmiensuojainta, kasvonsuojainta. P308+P313 - Altistumisen tapahduttua tai jos epäillään altistumista: Hakeudu lääkäriin. P333+P313 - Jos ilmenee ihoärsytystä tai ihottumaa: Hakeudu lääkäriin. P337+P313 - Jos silmä-ärsytys jatkuu: Hakeudu lääkäriin.

2.3. Muut vaarat

Ainesosa

Acacia mearnsi ext. reaktiotuotteet ammoniumkloridin ja formolin kanssa.(85029-52-3)

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.1. Aineet

Ei sovellettavissa

3.2. Seokset

Huomautukset : Kationinen polymeeri vesiliuoksessa, joka on pääasiallisesti kasviperäinen

Nimi	Tuotetunniste	%	Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP] mukaisesti
Acacia mearnsi ext. reaktiotuotteet ammoniumkloridin ja formolin kanssa.	CAS-nro: 85029-52-3 EY-nro: 285-077-0 REACH-N:o: 01-2119983523-31	10 – 15	Eye Irrit. 2, H319
Formaldehyde aine, jolle on kansallisesti vahvistettu työperäisen altistuksen raja-arvo (ES)	CAS-nro: 50-00-0 EY-nro: 200-001-8 Indeksinumero: 605-001-00-5 REACH-N:o: 01-2119488953-20	< 1	Carc. 1B, H350 Muta. 2, H341 Acute Tox. 3 (Oral), H301 Acute Tox. 3 (Dermal), H311 Acute Tox. 3 (Inhalation), H331 Skin Corr. 1B, H314 Skin Sens. 1, H317

Erityiset pitoisuusrajat

Nimi	Tuotetunniste	Erityiset pitoisuusrajat
Formaldehyde	CAS-nro: 50-00-0 EY-nro: 200-001-8 Indeksinumero: 605-001-00-5 REACH-N:o: 01-2119488953-20	(0,2 ≤C < 100) Skin Sens. 1, H317 (5 ≤C < 100) STOT SE 3, H335 (5 ≤C < 25) Eye Irrit. 2, H319 (5 ≤C < 25) Skin Irrit. 2, H315 (25 ≤C < 100) Skin Corr. 1B, H314

H-lausekkeet sanallisina: ks. kohta 16

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Ensiaputoimenpiteet, jos ainetta on hengitetty : Mene ulkoilmaan ja puhdista nenäsi ja suusi perusteellisesti runsaalla vedellä. Jos vaiva jatkuu, hakeudu lääkäriin ja anna tämä käyttöturvallisuustiedote lääkäriille.

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

Ensiaputoimenpiteet, jos ainetta on joutunut iholle	: Huuhtelee iho runsaalla vedellä. Pese se sitten uudelleen vedellä ja saippualla. Jos ärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin. Jos vaatteet ovat tahiirtuneet, ota ne pois ja pese ne ennen uutta käyttöä.
Ensiaputoimenpiteet, jos ainetta on joutunut silmään	: Huuhtelee silmiä välittömästi ja pitkään vedellä pitäen silmäluomet kunnolla auki (vähintään 15 minuuttia).
Ensiaputoimenpiteet, jos ainetta on nielty	: Jos ainetta niellään vahingossa, hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon. Pidä levossa. Älä koskaan aiheuta oksentelua.

4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Oireet/vaikutukset hengitettynä	: Lievä hengitysteiden ärsytys.
Oireet/vaikutukset ihokosketuksen seurauksena	: Toistuvasti altistuneen alueen lievä ärsytys.
Oireet/vaikutukset jouduttua silmiin	: Vaurioittaa vakavasti silmiä.
Oireet/vaikutukset nieltynä	: Ruoansulatuskanavan epämukavuus. Tuotteen toistuvaa nielemistä pidetään erittäin epätodennäköisenä altistumisreittinä, jos työskennellään asianmukaisissa terveys- ja hygieniaolosuhteissa.
Oireet/vaikutukset injektioituna suoneen	: Todennäköiset altistumisreitit: iho ja silmä.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoidetaan oireenmukaisesti. Kaikki asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 säädettyjen kriteerien mukaisesti merkittävässä määrin esiintyvät ainesosat mainitaan tämän käyttöturvallisuustiedotteen kohdassa 3.2. Hakeudu kiireellisesti lääkärin hoitoon.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1. Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusaineet	: Vesi, jauhe, vaahto (hiilidioksidi).
Soveltumattomat sammutusaineet	: Ei mitään.

5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palovaara	: Ei tulipalon/räjähdyksen vaaraa normaaleissa käyttö- olosuhteissa.
Räjähdyksivaara	: Ei tunnetta.
Reaktiivisuus tulipalossa	: Tämä tuote ei aiheuta vaarallista reaktiivisuutta, jos sitä käytetään, varastoidaan ja käsitellään tämän käyttöturvallisuustiedotteen suositusten mukaisesti.
Vaaralliset hajoamistuotteet tulipalon sattuessa	: Palo-olosuhteissa terminen hajoaminen voi tuottaa hiilidioksideja (CO _x).

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Varoimenpiteet tulipalon estämiseksi	: Pidä suojassa palonlähteitä.
Palontorjuntaa koskevat ohjeet	: Poista kaikki sytytyslähteet, jos sen voi tehdä turvallisesti. Jos tulipalo ja ainemäärät ovat suuret: Evakuoalue. Sammuta palo etäältä räjähdysvaaran takia.
Suojavarusteet sammuttaessa tulipaloa	: Käytä hengitysilmalaitetta ja kemikaalisuojapukua.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1. Varoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

6.1.1. Muu kuin pelastushenkilökunta

Suojaimet	: suojaamattomista henkilöistä. Liukastumisvaara, jos valunut kuorma. Vältä kosketusta silmiin ja iholle. Älä hengitä höyryjä tai suihkumua. Henkilökohtaiset suojavarusteet, katso kohta 8.
Hätätoimenpiteet	: Rajoita alueelle pääsyä. Poista saastuneet vaatteet välittömästi. Pese saastuneet pinnat runsaalla vedellä ja saippualla. Käytä suojalaseja, PVC-hanskoja ja vedenpitäviä saappaita.

6.1.2. Pelastushenkilökunta

Suojaimet	: suojaamattomista henkilöistä. Liukastumisvaara, jos valunut kuorma. Vältä kosketusta silmiin ja iholle. Älä hengitä höyryjä tai suihkumua. Henkilökohtaiset suojavarusteet, katso kohta 8.
-----------	--

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

Hätätoimenpiteet : Sulje vuoto, jos sen voi tehdä turvallisesti. Käytä pienissä vuotoissa inerttiä imukykyistä materiaalia ja poista se lapiolla; huuhtelee sitten saastunut alue painevedellä. Suuret vuodot eristetään imukykyisellä materiaalilla ja tuote pumpataan ulos sopiviin säiliöihin; huuhtelee sitten vahingoittunut alue painevedellä.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Vältä saastuvaa maata, luonnollisia vesistöjä ja jätevesiviemäriä. Jos saastumista tapahtuu, ilmoitetaan asiasta välittömästi vastaaville viranomaisille.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistusmenetelmät : Käytä pienissä vuotoissa inerttiä imukykyistä materiaalia ja poista se lapiolla; huuhtelee sitten saastunut alue painevedellä. Suuret vuodot eristetään imukykyisellä materiaalilla ja tuote pumpataan ulos sopiviin säiliöihin; huuhtelee sitten vahingoittunut alue painevedellä.

6.4. Viittaukset muihin kohtiin

Katso kohta 8, jossa on tietoa sopivimmista henkilökohtaisista suojarusteista.
Katso jakso 13 saadaksesi tietoa jätehuollosta.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet : Suosittelemme, että tuotetta käsitellään hyvin tuuletetussa tilassa. Varmista, että käytettävissäsi on turvasuihku ja silmienhuuhtelulähde. Pidä imukykyistä materiaalia varotoimenpiteenä vuotojen varalta. Pidä säiliö tiiviisti suljettuna. Käytä henkilökohtaisia suojarusteita. Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta ja/tai poistoilmasta työpaikalla. Vältä aerosolin muodostumista. Jos altistutaan sumulle tai aerosolille, on käytettävä asianmukaista henkilökohtaista hengityssuojainta ja suojauspuukaa. Vältettävä kosketusta ihon ja silmien kanssa. Vältä höyryn tai sumun hengittämistä. Lähteiden välittömässä läheisyydessä on oltava hätäsilmähuuhtelu- ja turvasuihku.

Käsittelylämpötila : 0 – 30 °C
Hygieniatoimenpiteet : Käytä tavanomaisia henkilökohtaisia hygienia- ja siivoustoimenpiteitä käsitellessäsi mitä tahansa kemiallista tuotetta.

7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastointiolosuhteet : Vältä äärimmäisiä lämpötiloja (alle "Minimilämpötila" ja yli "Maksimilämpötila"). Säilytä katetussa paikassa, tynnyri hyvin suljettuna ja "Suositellun lämpötila-alueen" sisällä.
Varastointilämpötila : 0 – 30 °C

7.3. Erityinen loppukäyttö

Tuotteen kaikkien odotettavissa olevien käyttötarkoitusten osalta edellä esitettyjä käyttöaiheita pidetään asianmukaisina.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1. Valvontaa koskevat muuttujat

8.1.1. Kansalliset työperäisen altistumisen ja biologiset raja-arvot

Formaldehyde (50-00-0)	
Espanja - Työperäisen altistumisen viiterajat	
VLA-ED (OEL TWA) [1]	0,37 mg/m ³
VLA-ED (OEL TWA) [2]	0,3 ppm
VLA-EC (OEL STEL)	0,74 mg/m ³
VLA-EC (OEL STEL) [ppm]	0,6 ppm

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

8.1.2. Suositelluista altistumisen seurantamenetelmistä

Muita tietoja ei ole saatavissa

8.1.3. Syntyy ilmansaasteita

Muita tietoja ei ole saatavissa

8.1.4. DNEL ja PNEC

Muita tietoja ei ole saatavissa

8.1.5. Control banding (kemikaaliriskien hallinta)

Muita tietoja ei ole saatavissa

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1. Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet

Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet:

Luonnollinen ilmanvaihto on riittävä normaaleissa käsittelyolosuhteissa. Käytä paikallisia poistojärjestelmiä, jos esiintyy sumua ja/tai aerosoleja. Tuotteen käsittelyalueella on aina oltava turvasuihku ja silmähuuhtelu.

8.2.2. Henkilönsuojaimet

8.2.2.1. Silmien tai kasvojen suojaus

Silmien suojaus:

Suojalasit, joissa on sivulasit. Kemikaalisuojalasit tai kasvosuojain.

8.2.2.2. Ihonsuojaus

Ihonsuojaus:

Turvajalkineet

Käsien suojaus:

Kemikaaleja kestävät PVC-käsineet (eurooppalaisen standardin EN 374 tai vastaavan standardin mukaiset).

Muu ihon suojaus

Suojavaatetuksen materiaalit:

Käytä tavallisia työvaatteita. Jos olet pitkään kosketuksissa tuotteen kanssa ja on olemassa riski, että tuotteen liuokset roiskuvat, käytä vedenpitävää pukua.

8.2.2.3. Hengityksensuojain

Hengityksensuojain:

Käytä tarvittaessa kasvonsuojainta, jossa on orgaanisten höyryjen suodatin.

8.2.2.4. Termiset vaarat

Muita tietoja ei ole saatavissa

8.2.3. Ympäristön altistumisen hallinta

Ympäristön altistumisen hallinta:

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

Kuluttajien altistumisen hallinta:

Ole tietoinen altistumisestasi työpaikallasi käytetyille tuotteille ja toimi vastuullisesti välttyäksesi saastuttamasta muita alueita. Yritä kehittää hyviä terveystottumuksia, kysy apua vastuulliselta yritykseltäsi. Riisu saastuneet vaatteet ja pese ne ennen uudelleenkäyttöä. Pese kätesi ja kaikki alueet, jotka ovat altistuneet tuotteelle, ennen juomista, syömistä, palvelujen käyttöä ja työjakson päättymistä.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	: Nestemäinen
Väri	: ruskea.
Olomuoto	: Ruskehtava neste.
Haju	: Amiinin haju, kalamainen.
Hajukynnys	: Ei saatavilla
Sulamispiste	: < 0 °C

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

Jähmettymis-/jäätymispiste	: Ei saatavilla
Kiehumispiste	: < 100 °C
Syttyvyys	: Ei saatavilla
Räjähdyksärajoitukset	: Ei saatavilla
Alin räjähdysrajoitus (LEL)	: Ei saatavilla
Ylin räjähdysrajoitus	: Ei saatavilla
Leimahduspiste	: Ei saatavilla
Itsesyttymislämpötila	: Ei saatavilla
Hajoamislämpötila	: Ei saatavilla
pH	: 1,3 – 2,3
Viskositeetti, kinemaattinen	: Ei saatavilla
Viskositeetti, dynaaminen	: < 25 cP
Liukoisuus	: Laimennettavissa kaikissa suhteissa.
Jakaantumiskerroin n-oktanoliväli (Log Kow)	: Ei saatavilla
Höyrynpaine	: Ei saatavilla
Höyrynpaine 50 °C:ssa	: Ei saatavilla
Tiheys	: 1,095 – 1,1 g/cm ³
Suhteellinen tiheys	: Ei saatavilla
Suhteellinen höyryntiheys 20 °C:n lämpötilassa	: Ei saatavilla
Hiukkaskoko	: Ei sovellettavissa
Hiukkaskokojakauma	: Ei sovellettavissa
Hiukkasen muoto	: Ei sovellettavissa
Hiukkasten kuvasuhde	: Ei sovellettavissa
Hiukkasten aggregaatiotila	: Ei sovellettavissa
Hiukkasten agglomeraatiotila	: Ei sovellettavissa
Hiukkasen ominaispinta-ala	: Ei sovellettavissa
Hiukkasten pölyisyys	: Ei sovellettavissa

9.2. Muut tiedot

9.2.1. Fysikaalisiin vaaraluokkiin liittyvät tiedot

Muita tietoja ei ole saatavissa

9.2.2. Muut turvallisuusominaisuudet

Muita tietoja ei ole saatavissa

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1. Reaktiivisuus

Tämä tuote ei aiheuta vaarallista reaktiivisuutta, jos sitä käytetään, varastoidaan ja käsitellään tämän käyttöturvallisuustiedotteen suositusten mukaisesti.

10.2. Kemiallinen stabiilisuus

Vakaa tavanomaisissa käsittely- ja varastointiolosuhteissa.

10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisia reaktioita ei ole tiedossa.

10.4. Vältettävät olosuhteet

Ei turvallisuussyistä. Tuotteen alkuperäisten ominaisuuksien säilyttämiseksi noudata kohdassa 7 annettuja suosituksia.

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Voimakkaat hapettimet. Vahvat hapot. Vahvat emäkset. Vältä kosketusta galvanoidujen pintojen ja hiiliteräksen kanssa.

10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet

Termiset hajoamistuotteet (tulipalon sattuessa) on ilmoitettu kohdassa 5.

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1. Tiedot asetuksessa (EY) N:o 1272/2008 määritellyistä vaaraluokista

Välitön myrkyllisyys (suun kautta)	: Ei luokiteltu
Välitön myrkyllisyys (ihon kautta)	: Ei luokiteltu
Välitön myrkyllisyys (hengitysteitse)	: Ei luokiteltu

Acacia mearnsi ext. reaktiotuotteet ammoniumkloridin ja formolin kanssa. (85029-52-3)

LD50 suun kautta, rotta	> 2000 mg/kg (OCDE 420)
LD50 ihon kautta, rotta	> 2000 mg/kg (OCDE 402)

Formaldehyde (50-00-0)

LD50 suun kautta, rotta	> 5000 mg/kg
LD50 ihon kautta, kani	> 5000 mg/kg
LC50 Hengitysteitse - Rota (Pöly/sumu)	1,1 mg/l/4h

Ihosoövyttävyyys/ihoärsytys	: Ei luokiteltu pH: 1,3 – 2,3
Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys	: Ärsyttää voimakkaasti silmiä. pH: 1,3 – 2,3
Hengitysteiden tai ihon herkistyminen	: Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset	: Ei luokiteltu
Syöpää aiheuttavat vaikutukset	: Saattaa aiheuttaa syöpää.
Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset	: Ei luokiteltu

Acacia mearnsi ext. reaktiotuotteet ammoniumkloridin ja formolin kanssa. (85029-52-3)

NOAEL (eläin/uross, F0/P)	1000 mg/kg (OECD 422 -menetelmä)
---------------------------	----------------------------------

Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen	: Ei luokiteltu
Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen	: Ei luokiteltu
Aspiraatiovaara	: Ei luokiteltu

11.2. Tiedot muista vaaroista

11.2.1. Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet

Hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien aiheuttamista haitallisista terveysvaikutuksista	: Tietoja ei saatavilla
---	-------------------------

11.2.2. Muut tiedot

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1. Myrkyllisyys

Välitön myrkyllisyys vesieliöille	: Ei luokiteltu
Krooninen myrkyllisyys vesieliöille	: Ei luokiteltu

Hygreen HT10

LC50 - Kalat [1]	67,1 mg/l
EC50 - Äyriäiset [1]	13,2 mg/l
EC50 72h - Levät [1]	7,4 mg/l

Acacia mearnsi ext. reaktiotuotteet ammoniumkloridin ja formolin kanssa. (85029-52-3)

LC50 - Kalat [1]	67,1 mg/l (OECD 203 -menetelmä)
EC50 - Äyriäiset [1]	13,2 mg/l (OECD 202 -menetelmä)
EC50 72h - Levät [1]	15 mg/l

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

Formaldehyde (50-00-0)	
LC50 - Kalat [1]	100 g/l <i>Lepomis macrochirus</i>
EC50 - Äyriäiset [1]	42 mg/l <i>Daphnia magna</i>
NOEC krooninen äyriäiset	6,4 mg/l <i>daphnia magna</i>

12.2. Pysyvyys ja hajoavuus

Hygreen HT10	
Pysyvyys ja hajoavuus	Vaikeasti biohajoava.
Acacia mearnsi ext. reaktiotuotteet ammoniumkloridin ja formolin kanssa. (85029-52-3)	
Biologinen hajoaminen	100 % (20 d, OECD 301 B)
Formaldehyde (50-00-0)	
Biologinen hajoaminen	92 % (100 mg/L, 14 d)

12.3. Biokertyvyys

Hygreen HT10	
Biokertyvyys	ei biologisesti kertyvä.
Acacia mearnsi ext. reaktiotuotteet ammoniumkloridin ja formolin kanssa. (85029-52-3)	
Jakaantumiskerroin n-oktanoli/vesi (Log Pow)	0,3 (25 °C, OECD 117)
Biokertyvyys	Tuotteen ei odoteta kertyvän biologisesti.
Formaldehyde (50-00-0)	
Biokertyvyyskerroin (BCF REACH)	3
Jakaantumiskerroin n-oktanoli/vesi (Log Pow)	0,35

12.4. Liikkuvuus maaperässä

Formaldehyde (50-00-0)	
Pintajännitys	0,01416 N/m (25 °C)

12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Muita tietoja ei ole saatavissa

12.6. Hormonitoimintaa häiritsevät ominaisuudet

Hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien aiheuttamista haitallisista ympäristövaikutuksista : Tietoja ei saatavilla

12.7. Muut haitalliset vaikutukset

Muut haitalliset vaikutukset : Ei mainittavaa.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät

Jätteiden käsittelymenetelmät : Jos tämä tuote on hävitettävä jätteenä, loppukäyttäjän on tehtävä se eurooppalaisten, kansallisten ja paikallisten määräysten mukaisesti. Käytä vain valtuutettuja yrityksiä.

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

KOHTA 14: Kuljetustiedot

määräysten mukaisesti ADR / IMDG / IATA / ADN / RID

14.1. YK-numero tai tunnistenumero

YK-nro (ADR)	: Ei sovellettavissa
YK-nro (IMDG)	: Ei sovellettavissa
YK-nro (IATA)	: Ei sovellettavissa
YK-nro (ADN)	: Ei sovellettavissa
YK-nro (RID)	: Ei sovellettavissa

14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi (ADR)	: Ei sovellettavissa
Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi (IMDG)	: Ei sovellettavissa
Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi (IATA)	: Ei sovellettavissa
Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi (ADN)	: Ei sovellettavissa
Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi (RID)	: Ei sovellettavissa

14.3. Kuljetuksen vaaraluokka

ADR	
Kuljetuksen vaaraluokka (ADR)	: Ei sovellettavissa

IMDG	
Kuljetuksen vaaraluokka (IMDG)	: Ei sovellettavissa

IATA	
Kuljetuksen vaaraluokka (IATA)	: Ei sovellettavissa

ADN	
Kuljetuksen vaaraluokka (ADN)	: Ei sovellettavissa

RID	
Kuljetuksen vaaraluokka (RID)	: Ei sovellettavissa

14.4. Pakkausryhmä

Pakkausryhmä (ADR)	: Ei sovellettavissa
Pakkausryhmä (IMDG)	: Ei sovellettavissa
Pakkausryhmä (IATA)	: Ei sovellettavissa
Pakkausryhmä (ADN)	: Ei sovellettavissa
Pakkausryhmä (RID)	: Ei sovellettavissa

14.5. Ympäristövaarat

Ympäristölle vaarallinen	: Ei
Merta saastuttava aine	: Ei
Muut tiedot	: Muita tietoja ei ole saatavissa

14.6. Erityiset varotoimet käyttäjälle

Maakuljetus
Ei sovellettavissa

Merikuljetukset
Ei sovellettavissa

Ilmakuljetus
Ei sovellettavissa

Jokikuljetukset
Ei sovellettavissa

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

Rautatiekuljetus

Ei sovellettavissa

14.7. Merikuljetus irtolastina IMO:n asiakirjojen mukaisesti

Ei sovellettavissa

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

15.1.1. EU-säännökset ja määräykset

Ei sisällä REACH-asetuksen XVII liitteen mukaisesti rajattuja tuotteita

Ei sisällä REACH-ehdokasaineita

Ei sisällä REACH-liitteessä XIV luetteloituja aineita

Ei sisällä vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista 4. heinäkuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 649/2012 soveltamisalaan kuuluvia aineita.

Ei sisällä pysyvistä orgaanisista yhdisteistä 20. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2019/1021 soveltamisalaan kuuluvaa ainetta.

15.1.2. Kansalliset määräykset

Ranska	
Ammattitaudit	
Koodi	Kuvaus
RG 43	Diseases caused by formaldehyde and its polymers
RG 43 BIS	Cancerous conditions caused by formaldehyde
RG 84	Conditions caused by liquid organic solvents for professional use: saturated or unsaturated aliphatic or cyclic liquid hydrocarbons and mixtures thereof; liquid halogenated hydrocarbons; nitrated derivatives of aliphatic hydrocarbons; alcohols; glycols, glycol ethers; ketones; aldehydes; aliphatic and cyclic ethers, including tetrahydrofuran; esters; dimethylformamide and dimethylacetamine; acetonitrile and propionitrile; pyridine; dimethylsulfone and dimethylsulfoxide

Saksa

Työllisyysrajoitukset

: Noudata ehtoja Laki työssäkäyvien äitien suojelusta (MuSchG) mukaan
Noudata ehtoja Laki nuorten työntekijöiden suojelusta (JArbSchG) mukaan

Saksalainen vaarallisuusluokka vesistöille (WGK)

: WGK 3, Erittäin vaarallinen vedelle (Luokitus AwSV:n 1. liitteen mukaisesti)

Vaarallisia onnettomuuksia koskeva asetus (12. BImSchV)

: Ei sovelleta määräystä Vaarallisia onnettomuuksia koskeva asetus (12. BImSchV)

Alankomaat

SZW-lijst van kankerverwekkende stoffen

: Acacia mearnsi ext. reaktiotuotteet ammoniumkloridin ja formolin kanssa.,Formaldehyde on sisällytetty luetteloon

SZW-lijst van mutagene stoffen

: Acacia mearnsi ext. reaktiotuotteet ammoniumkloridin ja formolin kanssa. on sisällytetty luetteloon

NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen – Borstvoeding

: Aineosia ei ole sisällytetty luetteloon

NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen – Vruchtbaarheid

: Aineosia ei ole sisällytetty luetteloon

NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen – Ontwikkeling

: Aineosia ei ole sisällytetty luetteloon

Tanska

Tanskan kansalliset asetukset

: Alle 18-vuotiaat eivät saa käyttää tuotetta
Tuotteen kanssa työskentelevät raskaana olevat tai imettävät naiset eivät saa olla suoraan kosketuksessa tuotteeseen
Tanskan työympäristöviranomaisten syöpää aiheuttavien aineiden kanssa työskentelyä koskevia vaatimuksia on noudatettava käytön ja hävittämisen aikana.

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Muita tietoja ei ole saatavissa

KOHTA 16: Muut tiedot

Osoitus muutoksesta

Kohta	Muutettu kohde	Muutos	Huomautukset
	Julkaisupäivä	Muokattu	
	Korvaa tiedotteen	Muokattu	
	Päivitetty	Muokattu	
3	Ainesosan REACH-rekisteröintinumero	Muokattu	

Muut tiedot

: Tämän tuotteen käyttöturvallisuustiedotteen uusin versio on saatavilla linkin <https://www.derypol.com/en/technical-documentation/>.

H- ja EUH-lausekkeiden koko teksti

Acute Tox. 3 (Dermal)	Välitön myrkyllisyys (ihon kautta), kategoria 3
Acute Tox. 3 (Inhalation)	Välitön myrkyllisyys (hengitysteiden kautta), kategoria 3
Acute Tox. 3 (Oral)	Välitön myrkyllisyys (suun kautta), kategoria 3
Carc. 1B	Syöpää aiheuttavat vaikutukset, kategoria 1B
Eye Irrit. 2	Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys, kategoria 2
Muta. 2	Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset, kategoria 2
Skin Corr. 1B	Ihosityövyttävyysohoärsytys, kategoria 1, alakategoria 1B
Skin Irrit. 2	Ihosityövyttävyysohoärsytys, kategoria 2
Skin Sens. 1	Ihon herkistyminen, kategoria 1
STOT SE 3	Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen, kategoria 3, hengitysteiden ärsytys
H301	Myrkyllistä nieltynä.
H311	Myrkyllistä joutuessaan iholle.
H314	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.
H315	Ärsyttää ihoa.
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H331	Myrkyllistä hengitettynä.
H335	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
H341	Epäillään aiheuttavan perimävaurioita.
H350	Saattaa aiheuttaa syöpää.

Käyttötekstien täydellinen teksti

ERC2	Formulointi seokseksi
ERC4	Användning av icke-reaktiva processhjälpmedel på en industriärläggning (inget införande i eller på artikeln)
ERC6b	Reaktiivisen käsittelyaineen käyttö teollisuuslaitoksessa (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle).
ERC8a	Reagoimattoman valmistuksen apuaineen laajamittainen käyttö (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle, sisätiloissa).

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

Käyttötötekstien täydellinen teksti

ERC8b	Reaktiivisen käsittelyaineen laajamittainen käyttö (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle, sisätiloissa).
ERC8d	Reagoimattoman valmistuksen apuaineen laajamittainen käyttö (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle, ulkona).
ERC8e	Reaktiivisen käsittelyaineen laajamittainen käyttö (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle, ulkona).
PC20	Metallien pintakäsittelytuotteet
PC21	Laboratoriokemikaalit
PC37	Vedenkäsittelykemikaalit
PROC19	Manuaalinen toiminta, johon liittyy käsien kosketus
PROC2	Kemikaalituotanto tai jalostamo suljetussa jatkuvassa prosessissa, jossa on satunnaista valvottua altistumista, tai prosesseissa, joissa on vastaavat eristysolosuhteet
PROC3	Valmistus tai formulointi kemianteollisuudessa suljetuissa panosprosesseissa, joissa on satunnaista valvottua altistumista, tai prosesseissa, joissa on vastaavat eristysolosuhteet.
PROC4	Kemikaalituotanto, jossa on mahdollisuus altistua
PROC5	Sekoittaminen tai sekoittaminen panosprosesseissa
PROC8a	Aineen tai seoksen siirto (lataaminen ja tyhjentäminen) muissa kuin siihen tarkoitukseen varatuissa tiloissa.
PROC8b	Aineen tai seoksen siirto (lataus ja tyhjennys) tarkoitukseen varatuissa tiloissa.
PROC9	Aineen tai valmisteen siirto pieniin astioihin (erityinen täyttö- ja punnituslinja)
SU0	Muu: SU10 Valmisteiden formulointi [sekoittaminen] ja/tai uudelleenpakkaaminen (pois lukien seokset)
SU23	Sähkö-, höyry-, kaasui- ja vesihuolto sekä jätevedenkäsittely
SU2a	Kaivostoiminta (ilman meritekniistä teollisuutta)
SU2b	Meritekniinen teollisuus
SU5	Tekstiilien, nahan ja turkin valmistus
SU6b	Sellun, paperin ja paperituotteiden valmistus

Seosten luokitteluun käytetty luokittelu ja menettelytapa asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti [CLP]

Eye Irrit. 2	H319	Laskentamenetelmä
Skin Sens. 1	H317	Laskentamenetelmä
Carc. 1B	H350	Laskentamenetelmä

Alueille soveltuva käyttöturvallisuustiedote : DE;DK;ES;FI;FR;IT;NL;PL;PT;GB;RU;SE

Käyttöturvallisuustiedote (SDS), EU

Tiedot perustuvat nykyisiin tietoihimme. Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot ovat yhdenmukaisia kemikaaliturvallisuusraportissa annettujen tietojen kanssa sillä edellytyksellä, että ne ovat olleet käytettävissä käyttöturvallisuustiedotetta laadittaessa (katso päivitys- ja versio päivä)

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedote

asetuksen (EY) nro 1907/2006 (REACH) ja sen muutoksen, asetuksen (EU) 2020/878, mukaan

Käyttöturvallisuustiedotteen liite

Tunnistetut käyttötarkoitukset	Es N°	Lyhyt otsikko	Sivu
Teollinen ja ammattimainen käyttö jäteveden käsittelyssä	1		14

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedotteen liite: Altistumisskenaario

Tuotteen ryhmittely: Seos Olomuoto: Nestemäinen

1. Hygreen - Teollinen; Teollinen ja ammattimainen käyttö jäteveden käsittelyssä

1.1. Otsikko-osio

Teollinen ja ammattimainen käyttö jäteveden käsittelyssä

Viite ES: Hygreen ES-tyyppi: Työntekijä Versio: 1.0 Päivitetty: 18.1.2023	Laatija: Regulatory Department Yhtiön altistumisskenaariokoodi: Hygreen Asiayhteyden viitekoodi: Hygreen GT25 Julkaisupäivä: 18.1.2023
--	---

Ympäristö		Käyttökuvaajat
Hygreen	Lisäskenaario ympäristön altistumisen hallintaan	ERC2, ERC4, ERC6b, ERC8a, ERC8b, ERC8d, ERC8e

Työntekijä		Käyttökuvaajat
Hygreen	Lisäskenaario työntekijöiden altistumisen hallintaan	PROC2, PROC3, PROC4, PROC5, PROC8a, PROC8b, PROC9, PROC19, PC20, PC21, PC37

Katetut prosessit, tehtävät ja toiminnot	Kattaa aineen käytön veden käsittelyyn teollisuuslaitoksissa suljetuissa tai suljetuissa järjestelmissä, mukaan lukien satunnainen altistuminen materiaalin siirron ja laitteiden puhdistuksen aikana.
--	--

1.2. Altistumiseen vaikuttavat käyttöolosuhteet

1.2.1. Ympäristöaltistuksen valvonta: Lisäskenaario ympäristön altistumisen hallintaan (ERC2, ERC4, ERC6b, ERC8a, ERC8b, ERC8d, ERC8e)

ERC2	Formulointi seokseksi
ERC4	Användning av icke-reaktiva processhjälpmedel på en industrianläggning (inget införande i eller på artikeln)
ERC6b	Reaktiivisen käsittelyaineen käyttö teollisuuslaitoksessa (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle).
ERC8a	Reagoimattoman valmistuksen apuaineen laajamittainen käyttö (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle, sisätiloissa).
ERC8b	Reaktiivisen käsittelyaineen laajamittainen käyttö (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle, sisätiloissa).
ERC8d	Reagoimattoman valmistuksen apuaineen laajamittainen käyttö (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle, ulkona).
ERC8e	Reaktiivisen käsittelyaineen laajamittainen käyttö (ei sisällytetä tuotteeseen tai sen päälle, ulkona).

Tuotteen (artikkelin) ominaisuudet

Tuotteen fyysinen muoto	Nestemäinen
Pölyisyys	Alacsony potencial a belélegezhető/belélegezhető por koncentrációjának kialakulásához.
Viskositeetti, dynaaminen	< 25 cP

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedotteen liite: Altistumisskenaario

Tuotteen ryhmittely: Seos Olomuoto: Nestemäinen

Tekniset ja organisatoriset olosuhteet ja toimenpiteet

Tekniset toimenpiteet	Jätevesien käsittely paikan päällä ennen viemäriin tai yleiseen vesistöön johtamista. Kaasupäästöjen puhdistus pesuritorni avulla (hyvä käytäntö). Jätteet kierrätetään tai niistä huolehditaan lainsäädännön mukaisesti.
Ympäristöpäästöjen estäminen sääntelyvaatimusten mukaisesti. Teollisuuslietettä ei saa levittää luonnontilaiselle maaperälle.	

Jätteiden käsittelyyn liittyvät olosuhteet ja toimenpiteet (mukaan lukien artikkelijäte)

Laskeutumismenetelmät	Hävitä tyhjt säiliöt, joissa on tuotejäämiä, kohdan 13.1 ohjeiden mukaisesti.
-----------------------	---

1.2.2. Työntekijöiden altistumisen valvonta: Lisäskenaario työntekijöiden altistumisen hallintaan (PROC2, PROC3, PROC4, PROC5, PROC8a, PROC8b, PROC9, PROC19, PC20, PC21, PC37)

PROC2	Kemikaalituotanto tai jalostamo suljetussa jatkuvassa prosessissa, jossa on satunnaista valvottua altistumista, tai prosesseissa, joissa on vastaavat eristysolosuhteet
PROC3	Valmistus tai formulointi kemianteollisuudessa suljetuissa panosprosesseissa, joissa on satunnaista valvottua altistumista, tai prosesseissa, joissa on vastaavat eristysolosuhteet.
PROC4	Kemikaalituotanto, jossa on mahdollisuus altistua
PROC5	Sekoittaminen tai sekoittaminen panosprosesseissa
PROC8a	Aineen tai seoksen siirto (lataaminen ja tyhjentäminen) muissa kuin siihen tarkoitukseen varatuissa tiloissa.
PROC8b	Aineen tai seoksen siirto (lataus ja tyhjennys) tarkoitukseen varatuissa tiloissa.
PROC9	Aineen tai valmisteiden siirto pieniin astioihin (erityinen täyttö- ja punnituslinja)
PROC19	Manuaalinen toiminta, johon liittyy käsien kosketus
PC20	Metallien pintakäsittelytuotteet
PC21	Laboratoriokemikaalit
PC37	Vedenkäsittelykemikaalit

Tuotteen (artikkelin) ominaisuudet

Tuotteen fyysinen muoto	Nestemäinen
Pölyisyys	Alacsony potencial a belélegezhető/belélegezhető por koncentrációjának kialakulásához.
Viskositeetti, dynaaminen	< 25 cP

Käytetty (tai esineiden sisältämä) määrä, käytön/altistuksen tiheys ja kesto.

Vaihtelee ml:n (näytteenotto) ja kuutiometrin (siirrot) välillä.	
Kattaa jopa 8 tunnin päivittäisen altistumisen	≤ 5 päivää/viikko

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedotteen liite: Altistumisskenaario

Tuotteen ryhmittely: Seos Olomuoto: Nestemäinen

Tekniset ja organisatoriset olosuhteet ja toimenpiteet	
Tekniset toimenpiteet	Työvälineiden on oltava hyvässä käyttökunnossa, ja ne on huollettava asianmukaisesti. Puhdista vuodot välittömästi. Työpaikalla on säilytettävä järjestys ja siisteys. On suositeltavaa käyttää suljettuja/automaattisia järjestelmiä tuotteen käsittelyyn ja peittää avoimet säiliöt (esim. seuloilla). Säiliöiden täyttäminen automaattisilla annostelujärjestelmillä on suositeltavaa. On suositeltavaa puhdistaa laitteet ja johdot ennen irrottamista ja/tai huoltoa.
Organisatoriset toimenpiteet	Työntekijät on koulutettava a) olemaan tekemättä suojaamatonta työtä, b9) tuntemaan tuotteeseen liittyvät vaarat, c) noudattamaan käyttäjälaitoksen toiminnanharjoittajan antamia turvallisuusmenettelyjä. Laitoksen omistajan on varmistettava, että vaaditut henkilönsuojaimet ovat käytettävissä ja että niitä käytetään niiden käyttöohjeiden ja vakiintuneiden työmenetelmien mukaisesti. Seurataan säännöllisesti altistumistasoja, käyttöolosuhteita ja riskinhallintatoimenpiteiden tehokasta täytäntöönpanoa. Jos pitoisuudet ylittävät raja-arvot, riskinhallintatoimia ja käyttöolosuhteita on tarkistettava välittömästi altistumisen vähentämiseksi. Päästöjä ympäristöön on vältettävä. Puhdista vuodot välittömästi

Henkilökohtaiseen suojautumiseen, hygieniaan ja terveyden arviointiin liittyvät edellytykset ja toimenpiteet	
Ihonsuojaus	Vältä kosketusta ihon kanssa. Käytä tavallisia työvaatteita. Jos olet pitkään kosketuksissa tuotteen kanssa ja on olemassa riski, että tuotteen liukset roiskuvat, käytä vedenpitävää pukua.
Yleiset suoja- ja hygienia-toimenpiteet	Pese kätesi aina lopetettuasi tämän tuotteen käytön ja vielä kerran työpaikalta poistuessasi.
Käytä hengityssuojainta, kun sen käyttö on tunnistettu tietyissä tilanteissa.	Kasvot täysin suojaava hengityksensuojain. Kaasunaamari, jossa hiukkassuodatin.
Käsien suojaus	Käytä sopivia käsineitä, jotka on testattu standardin EN374 mukaisesti.
Silmiensuojaus	Suojalasit, joissa sivusuojat.

Muut työntekijöiden altistumiseen vaikuttavat olosuhteet	
Valmisteiden formulointi [sekoittaminen] ja/tai uudelleenpakkaaminen	

1.3. Altistumisen arviointi ja viittaus sen lähteeseen

1.3.1. Ympäristöön joutuminen ja altistuminen Lisäskenaario ympäristön altistumisen hallintaan (ERC2, ERC4, ERC6b, ERC8a, ERC8b, ERC8d, ERC8e)

Tietoja ei ole saatavilla

1.3.2. Työntekijöiden altistuminen Lisäskenaario työntekijöiden altistumisen hallintaan (PROC2, PROC3, PROC4, PROC5, PROC8a, PROC8b, PROC9, PROC19, PC20, PC21, PC37)

Tietoja ei ole saatavilla

1.4. Jatkokäyttäjän (DU) ohjeissa määritetään työskenteleekö hän skenaarion asettamissa rajoissa

1.4.1. Ympäristö

Tietoja ei saatavilla

Hygreen HT10

Käyttöturvallisuustiedotteen liite: Altistumisskenaario

Tuotteen ryhmittely: Seos Olomuoto: Nestemäinen

1.4.2. Terveys

Tietoja ei saatavilla